

Kolokertakokonaisuus: Vaeltajat

Ohjelmapaketti on suunniteltu n. 1-1,5h mittaiselle partiokerralle. Vaeltajista moni voi olla ensi kertaa äänestävä ja heidän kanssaan merkin voi toteuttaa myös tekemällä vaalipassin kevään mittaan.

Aktiviteetit

EU-visa (15min)

Tässä leikissä osallistujat jakautuvat 3–4 hengen joukkueisiin, jotka seisovat jonoissa niin, että kunkin jonon ensimmäinen seisoo vierekkäin samalla viivalla. Joukkueita vastapäätä seisoo leikinjohtaja, joka kertoo yksitellen erilaisia eduskunnan päätöksentekoon liittyviä väittämiä. Väittämän kuultuaan joukkueet miettivät, onko väite totta vai tarua. Jos väite on joukkueen mielestä totta, joukkueen jäsenet nousevat seisomaat ja nostavat kädet ylös sekä peukut pystyyn huutaen "Jee!". Jos väittäminen on joukkueen mielestä tarua, joukkueen jäsenet menevät kyykkyyhin ja huutavat "Buu!". Tämän jälkeen leikinjohtaja kertoo oikean vastauksen, ja leikkijät voivat siirtyä seuraavaan väittämään.

Leikkijät voivat muuntaa leikin myös kilpailuksi niin, että nopeimmin oikein vastannut joukkue saa pisteen. Osallistujat voivat toteuttaa leikin esimerkiksi eurooppalaiseen päätöksentekoon tutustumisen jälkeen. Leikkijät voivat käyttää alla olevia esimerkkiväittämiä apuna.

Esimerkkiväittämiä:

- Euroopan parlamentin hyväksymät lait tulee toteuttaa myös Suomessa (oikein)
- Euroopan parlamentti voi päättää mitä haluaa (väärin)
- Euroopan parlamentti voi ehdottaa uusia lakeja (väärin)
- Jäsenmaiden ministerit osallistuvat EU-päätöksentekoon neuvostoissa (oikein)
- Euroopan parlamentti hyväksyy yksin EU-tason lait (väärin)
- Euroopan parlamentti käyttää korkeinta valtaa EU:ssa (väärin)
- Euroopan komissiossa on komissaari jokaisesta jäsenmaasta (oikein)
- Euroopan komission jäsenet valitaan vaaleilla (väärin)
- Euroopan parlamentti kokoontuu kahdessa kaupungissa ja maassa (oikein)
- Euroopan parlamentissa on 2024 vaalien jälkeen 720 jäsentä (oikein)
- Täysistuntoja voi seurata internetissä (oikein)
- Euroopan parlamentissa ei ole puolueita (väärin*)
- Euroopan parlamentin vaalit ovat viiden vuoden välein (oikein)
- Euroopan parlamentin vaaleissa on sama äänestysikäraja koko EU:n alueella (väärin**)
- Euroopan parlamentin ryhmät vastaavat Suomen puolueita täysin (väärin)
- EU:n jäsenmaat päättävät EU-laiesta neuvostoissa (oikein)
- EU voi säätää lakeja ilman jäsenmaiden suostumusta (väärin)

*Suurin osa Euroopan Parlamentin jäsenistä on valittu jonkin puolueen listalta ja istuu parlamentissa kyseistä puoluetta vastaavassa ryhmässä.

** Esimerkiksi Itävallassa, Belgiassa, Saksassa ja Maltalla 16-vuotiaat ja Kreikassa 17-vuotiaat saavat äänestää EU-vaaleissa. Muualla, kuten Suomessa, äänestää voi 18-vuotiaasta alkaen.

Uusimpiin EU-asioihin tutustuminen (20min)

Tutustumme uusiin Euroopan unionin päätöksiin, jotka liittyvät jotenkin heidän elämäänsä. Tietoa hakiessa voidaan keskustella lähteiden luotettavuudesta ja neutraaliudesta, sekä päätösten vaikutuksista ympäri Euroopan unionin jäsenmaita. Hyviä aiheita tutustuttavaksi ovat esimerkiksi tietoturvallisuus, kaivostoiminta, tekoäly ja mikromuovin kieltäminen.

Tämän voi toteuttaa esimerkiksi paritehtävänä. Osallistujat jaetaan pareihin, jotka etsivät netistä tietoa jostakin Euroopan parlamentissa tai Komission valmistelussa olevasta aiheesta. Tämän jälkeen he etsivät jonkin median kirjoittaman jutun uutisesta. Näitä voi vertailla, miten eri tavoin EU:n elin ja media voivat esittää saman asian. Medioita voi katsoa Suomesta, esim. oma paikallislehti, tai kansainvälisiä medioita. Lopussa parit kertovat löydöksistään muulle ryhmälle.

Hyödyllisiä linkkejä:

Euroopan parlamentin uutiset päätöksenteosta: <https://www.europarl.europa.eu/news/fi>

Euroopan komission lehdistötiedotteet: <https://ec.europa.eu/commission/presscorner/home/fi>

Politico-lehden EU-versio (englanniksi): <https://www.politico.eu/>

EurActiv-verkkomedia (englanniksi): <https://www.euractiv.com/>

Vaalikone (20min)

Teemme valitsemamme vaalikoneen ja keskustelemme tuloksista ja/tai kysymyksistä yhdessä. Tehtävään tarvitaan puhelin tai tietokone. Osallistujille voi jakaa myös eri vaalikoneet ja verrata tulosten lisäksi myös erilaisia vaalikoneita keskenään. Keskustelussa voimme käyttää apuna alla olevia kysymyksiä. Voimme keskustella myös vaalikoneiden merkityksestä varsinaista äänestyspäätöstä ajatellessa ja pohtia, onko itsellemme ehdotettu ehdokas arvoihimme sopiva. Voimme myös miettiä, minkä vaalikoneen koemme olevan luotettavin ja keskustella myös siitä, ehdottiko kone meille ehdokasta, jota voisimme oikeasti äänestää.

Vinkki: EU-vaalien vaalikoneet julkaistaan kevään aikana. Erilaisia vaalikoneita julkaisee mm. Yle, Helsingin Sanomat sekä paikallislehdet. Suomen nuorisovaltuusto Allianssi julkaisee myös kaksi erilaista nuorille suunnattua vaalikonetta, jotka löydätte osoitteesta nuorisovaltuusto.fi.

Kysymyksiä keskustelua varten:

1. Millaisia ehdokkaita vaalikone ehdotti meille?
2. Olimmeko yllättyneitä ehdotuksista?
3. Saimmeko muiden ryhmäläisten kanssa samoja ehdokkaita? *
4. Oliko joku vaalikoneen meille ehdottamista ehdokkaista ennestään tuttu?
5. Mistä puolueista meille ehdotetut ehdokkaat olivat?
6. Oliko ehdotuksissa enimmäkseen saman puolueen ehdokkaita vai erilaisia ehdokkaita erilaisista puolueista?
7. Olivatko kysymykset mielestämme vaikeita? Oliko jokin kysymys vaikea ymmärtää?
8. Oliko vaalikone mielestäsi toimiva tai avuksi ehdokkaiden erojen selvittämisessä?

*Tässä yhteydessä voi jutella myös vaalisalaisuudesta ja painottaa, että kenenkään ei ole pakko kertoa, millaisen tuloksen sai.

Otamme yhteyttä Meppiin (15min)

Otamme yhteyttä johonkin europarlamentaarikkoon, ja kysymme häneltä jostakin meitä askarruttavasta aiheesta. Tutustumme yhdessä EU-parlamentaarikkoihin ja sovimme ryhmän kanssa, kehen haluamme olla yhteydessä ja mistä aiheesta. EU:ssa ajankohtaisia aiheita ovat esimerkiksi nuorten työllisyys, ilmasto,

tietoturvallisuus, kaivostoiminta, tekoäly ja mikromuovi. Hyviä kysymyksiä voi keksiä myös EU-vaalien teemoista, jotka löydätte nuorisoalan kattojärjestö Allianssin nettisivuilta (www.nuorisoala.fi).

Voitte käyttää kysymyksen tukena seuraavaa sähköpostipohjaa:

Otsikko: Terveiset [partioryhmältämme] ja kysymys EU:n päätöksenteosta

Hei,

Olemme partiolaisten [vaihdetaan tähän ryhmän nimi]-ryhmä [lippukunnan nimi]-partiolippukunnasta, [mistä kunnasta olette]. Osana tämän kevään toimintaamme otamme selvää EU-vaaleista sekä eurooppalaisesta päätöksenteosta, jonka vuoksi haluaisimme tietää lisää [lisätään tähän valitsemanne aihe] ja siitä, mitä tämän suhteen tehdään EU-tasolla.

Mikäli partiotoiminta ei ole tuttua, olemme osa Suomen suurinta nuorisojärjestöä Suomen Partiolaisia. Partio on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton järjestö. Suomessa partiolaisia on noin 50 000 ja kasvatamme lapsia ja nuoria mm. aktiiviseen kansalaisuuteen. Meille vaalit eivät ole vain aikuisten juttu ja haluammekin perehtyä yhteisiin asioihin eri tasoilla.

[Tähän voitte laittaa tarkentavan kysymyksen aiheesta.] Meitä kiinnostaisi kuulla lyhyesti, mitä EU tekee tämän aiheen parissa ja mitä tämän suhteen on odotettavissa tulevaisuudessa.

Kiitos jo etukäteen vastauksestasi!

Ystävällisin terveisin,

Meikä Partiolainen

vartio

lippukunta